

زبان های توصیف سخت افزار و مدارها

امیر خورسندی

زمستان ۱۴۰۱

دانشگاه صنعتی اصفهان
دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر

جملات شرطی و حلقه ها

ساختار if – else

✓ فرمت کلی :

```
if(<expression>
    <True_Statement>;
else
    <False_Statement>;
```

✓ اگر عبارت شرطی برابر یک منطقی باشد عبارت اول و گر نه عبارت
بعد از else اجرا می شود.
✓ باید حتماً درون بلوک initial یا always به کار رود.

ساختار if - else (ادامه)

```
always @ (posedge Clk)
  if(T)
    Q=~Q;
  else
    Q=Q;
```

```
always @ (posedge Clk)
  if(T)
    Q=~Q;
```

✓ قسمت else به بعد
اختیاری است.

✓ اگر برای هر یک از عبارات
درست و یا غلط بیش از یک
جمله داشته باشیم از begin
و end استفاده می کنیم.

ساختار if - else (ادامه)

این ساختار به صورت تو
در تو هم می تواند استفاده
شود.

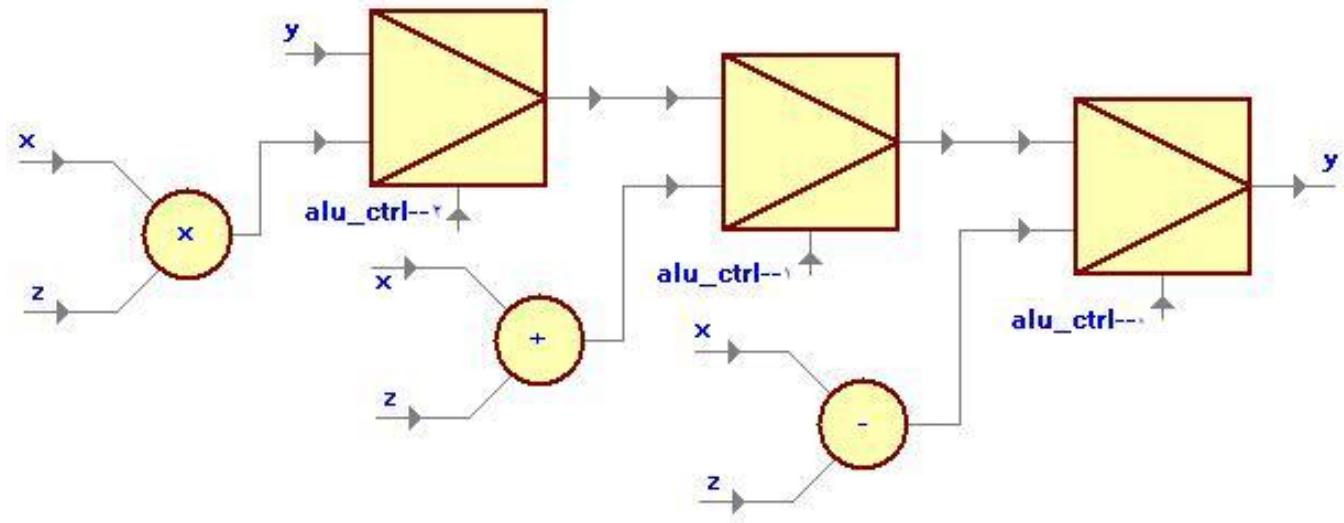
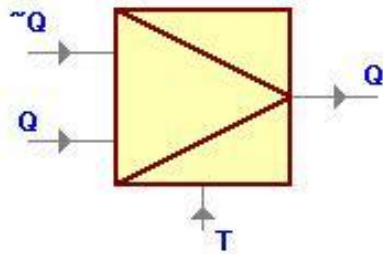
```
always @ (posedge Clk)
  if(alu_ctrl==0)
    y=x-z;
  else if(alu_ctrl==1)
    y=x+z;
  else if(alu_ctrl==2)
    y=x*z;
  else
    $display
    ("Invalid ALU Ctrl Code")
```


ساختار if - else (ادامه)

✓ تحقق مداری مثال های قبل بدین صورت است :

جملات شرطی
امیر خورسندی

انشعاب چند گانه

✓ برای پرهیز از لایه های زیاد در ساختارهای شرطی تو در تو
✓ فرمت کلی :

```
case(<expression>)  
  alter#1: Statement_1;  
  ...  
  alter#n: Statement_n;  
  default: Statement_def;  
endcase
```

```
case (exp)  
  1: x = 1;  
  2: x = 2;  
  default : x = 4;  
endcase
```


انشعاب چند گانه (ادامه)

- ✓ ابتدا expression ارزیابی می شود.
- ✓ مقدار به دست آمده به ترتیب با $alter\#1$ تا $alter\#n$ مقایسه می شود.
- ✓ عبارت مربوط به نخستین شرط محقق شده اجرا می شود.
- ✓ قسمت default اختیاری است.
- ✓ تک تک بیت ها با در نظر گرفتن 0, 1, x, z اجرا می شوند.
- ✓ اگر تعداد بیت های expression و alter برابر نباشند، عبارت کوچکتر از سمت چپ با صفر پر می شود.

انشعاب چند گانه (ادامه)

```
always @(posedge Clk)
    case (exp)
        2'b10: Out = 1;
        3: Out = 2;
        2: Out = 3;
        default : Out = 4;
    endcase
```


caseX – caseZ

✓ از لحاظ ساختار کاملاً مشابه case هستند.

✓ در caseZ مقادیر Z و ؟ در عبارات به صورت Don't care در نظر گرفته می شوند.

✓ در caseX مقادیر X در عبارات به صورت Don't care در نظر گرفته می شوند.

caseX – caseZ

مقدار در بخش alter	مقادیر سیگنال قابل تطبیق در case	مقادیر سیگنال قابل تطبیق در caseZ	مقادیر سیگنال قابل تطبیق در caseX
0	0	0	0
1	1	1	1
x	x	x	0, 1, x, z
z	z	0, 1, x, z	z
?	unused	0, 1, x, z	unused
default	0, 1, x, z	0, 1, x, z	0, 1, x, z

حلقه ها

✓ برای تکرار در اجرای یک بخش به صورت متناهی و یا نامتناهی استفاده می شوند.
✓ انواع حلقه ها عبارتند از:

while, for, repeat, forever

حلقه ها

امیر خورسندی

حلقه while

✓ فرمت کلی :

```
while <expression>  
    <statement>;
```

✓ تا زمانی که عبارت expression درست باشد، عبارت statement اجرا می شود.

حلقه ها
امیر خورسندی

حلقه while (ادامه)

```
always @(clkR)
  while(cntR != 0)
    begin
      cntR = cntR-1;
      Out = cntR;
    end
```


حلقه ها
امیر خورسندی

حلقه for

✓ فرمت کلی :

for (<initialization>;<end_condition>;<index_ctrl>)

✓ مقدار دهی اولیه

✓ بررسی شرط ادامه حلقه

✓ عبارت تغییر مقدار متغیر کنترلی حلقه

for برای حلقه های دارای مرتبه تکرار مشخص و while برای حلقه های منوط به برقراری یک شرط خاص به کار می رود.

حلقه ها
امیر خورسندی

حلقه for (ادامه)

```
for(cntW=0;cntW<=14; cntW=cntW+1)
    begin
        $display (cntW,$time);
        Out = cntW;
    end
```

اگر در قسمت initializing حلقه for فقط مقدار ثابت به کار رود و سیگنال استفاده نشود، آن گاه این حلقه قابل سنتز خواهد بود.

حلقه ها
امیر خورسندی

حلقه repeat

✓ فرمت کلی :

```
repeat (<repeat_number>)  
  <statement>;
```

✓ تعداد تکرار می تواند یک ثابت، مقدار یک متغیر و یا یک سیگنال باشد.
✓ تعداد تکرار فقط یک بار و در ابتدای حلقه محاسبه می شود.

حلقه ها
امیر خورسندی

حلقه repeat (ادامه)

```
parameter iter = 8;  
initial  
begin  
    Cnt=0;  
    repeat(iter)  
        Cnt=Cnt+1;  
end
```


حلقه forever

✓ فرمت کلی :

forever <statement>;

- ✓ برای ساخت حلقه های بی نهایت به کار می رود.
- ✓ شامل هیچ عبارت کنترلی نیست.
- ✓ مثل یک حلقه while است که شرط آن همواره درست باشد.
- ✓ تا انتهای شبیه سازی و یا فراخوانی تابع \$finish اجرا می شود.
- ✓ با دستور disable می تواند متوقف شود.
- ✓ معمولاً همراه ساختارهای زمانی و کنترل زمانی به کار می رود.

حلقه ها
امیر خورسندی

حلقه forever (ادامه)

```
Initial  
begin  
    Clk=1'b0;  
    forever #10 Clk=~Clk;  
end
```


ثابت ها و پارامترها

```
`define WORD_SIZE 32  
  
reg [`WORD_SIZE-1:0] Data;
```

✓ تعریف ثابت ها با ``define`

```
parameter port_id = 0;  
//  
defparam m1.port_id = 1;  
defparam m2.port_id = 2;
```

✓ تعریف پارامترها با `parameter`

فراخوانی آرایه ای از ماژول ها

```
wire [3:0] in, out;  
  
generate  
    genvar i;  
    for (i = 0; i < 4; i = i + 1);  
        begin :  
            dff my_dff(clk, in[i], out[i]);  
        end  
endgenerate
```

